

המפסידים הם אנחנו / רות גביזון

ההתפתחויות של הימים האחרונים ימנעו מאיתנו ממשלה יציבה עם מנדט מדיני אמיתי

מבחינה משפטית, לשופט חשין לא הייתה ברירה. הוא מופקד על מימוש חוק רע, שהוא ושופטים אחרים התחננו בפני הכנסת לבטלו. אבל החוק, האוסר על שידורי תעמולה מחוץ למסגרת המוסדרת היטב של תשדירי הבחירות, תקף. וחשין היה מועל בתפקידו אילו היה מניח לשרון להמשיך בתעמולה בוטה במסיבת העיתונאים הטלוויזיונית שלו.

הסיפור, כמובן, אינו משפטי. הוא פוליטי. קשה לדעת מי ירוויח, בסופו של דבר, מהחלטתו האמורה של השופט חשין. בטווח הקצר, המרוויח המרכזי הוא שרון: היום ומחר, ואולי גם מחרתיים, נדבר על חשין ולא על השחיתות. אחר-כך – מי יודע? סביר שהכעס על השתקת ראש הממשלה יחזיר מצביעים הביתה, לליכוד, יותר מאשר ההשתקה תעזור למבקרו של שרון. אבל אולי גם לשרון לא הייתה ברירה. אתמול ושלושם דיברנו על החשד נגדו ולא על השאלות הקיומיות העומדות בפני המדינה, שכדי לפתור אותן נלך בעוד 16 יום לקלפי. וכלל לא ברור שלא הייתה יד פוליטית מכוונת מאחורי הפרסום והעיתוי. שרון ראה את מעמדו הפוליטי נשחק – וידו הייתה קצרה מלהושיע. ההדלפה המתוזמנת חייבה אותו לתת הסברים בתקשורת על עניינים שצריכים להתברר בתדירות. וכבר הוחלט כי חקירות יושעו עד אחרי הבחירות, בדיוק כדי למנוע את מה שקורה כבר כמה שבועות לנגד עינינו.

זה לא היה טוב לשרון – אבל גם לא למדינה. במלחמת בחירות נאבקים על תפיסת השלטון. זו מהותה של הדמוקרטיה. בחירות 2003 עשויות להיות גורליות במיוחד. המצב נפיץ, ויכול להיות שעתידינו הממשי תלוי באיכות ההחלטות ובאיכות מקבליהן. אבל התקווה היא שמי שייבחר בסופו של דבר ייבחר מפני שהציבור נותן אמון בו ובקו המדיני שלו, ולא רק מפני שהציבור כועס ומעביר את קולו ברגע האחרון בשל "ספינים" מצד זה או אחר.

הבחירות האלה היו צריכות לתת לנו ממשלה יציבה ובעלת מנדט ברור. כל ממשלה אחרת לא תוכל לקבל את ההחלטות הקשות שדרושות אם אכן אנו רוצים לצאת מן הבוץ. וההתפתחויות של הימים האחרונים גורמות לכך שלא נקבל ממשלה יציבה עם מנדט מדיני אמיתי. יהיו הצבעות תמיכה והצבעות מחאה ומיאוס. אבל ביום שאחרי לא יהיו מנהיג או מפלגה שיוכלו למשול מכוח בחירתם. גם הממשלה הבאה תהיה לא-יציבה, מבוססת על קואליציות בעייתיות ועל סקרים, ולא תוכל לבצע מדיניות ארוכת-טווח. כלל לא ברור אם הכנסת הבאה תוכל להוציא את שנתה.

זה רע לכל מי שרצה יכולת פעולה. זה טוב למי שרוצה המשך של דשדוש ושל שיתוק. מפני שהמגבלה הזו תהיה הן למצנע והן לשרון. כאשר המנהיגים מן המרכז ממולכדים, מחליטים אנשי הקצוות. כאלה יהיו לנו יותר מדי בכנסת הבאה.

בינתיים שמח אצלנו. אבל בעצם מאוד מאוד עצוב. והפוליטיקאים לא רואים את התמונה הזו, אלא רק את עצמם בסקרים. חלקם עצובים וחלקם שמחים. אבל ברדת האדרנלין נישאר רק עם בחירות שהורדו מן הפסים.